

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

SYLABUS W CYKLU KSZTAŁCENIA 2015 - 2017

Jednostka Organizacyjna:		Zakład Psychologii		Kierunek:		Fizjoterapia	
Rodzaj studiów i profil:		2 stopień, ogólnoakademicki i praktyczny		Kod przedmiotu:		FIISNs02	
Nazwa przedmiotu:		Psychologia kliniczna i psychoterapia					
Tryb studiów	Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS	Typ przedmiotu	Język wykładowy
stacjonarne	1	1	wykłady	30	2	obligatoryjny	polski
			ćwiczenia	-			
Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot:		dr Milena Lachowicz					
e-mail:		milena@kiero.net					
Wymagania wstępne:							
Znajomość wiedzy z psychologii ogólnej, rozwojowej i społecznej oraz biologicznych podstaw zachowania a także metod i technik psychoregulacji.							
Cele przedmiotu:							
Zapoznanie studentów z ogólnymi prawidłowościami zachowania i zasadniczymi mechanizmami psychologicznymi funkcjonowania człowieka z uwzględnieniem jego właściwości chorobowych, dysfunkcyjnych i niepełnosprawności, tym samym umożliwiając im jako przyszłym fizjoterapeutom na kompetentne i zależne od indywidualnych potrzeb pacjentów, stosowanie w procesie rehabilitacji, środków oddziaływania fizjoterapeutycznego z elementami wsparcia psychologicznego.							
Opis efektów kształcenia dla przedmiotu oraz ich powiązanie z efektami kształcenia dla kierunku:							
WIEDZA							
W1	Zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii klinicznej, psychologii rehabilitacji, psychologii rewalidacyjnej takie jak psychopatologia, choroba psychiczna, upośledzenie umysłowe, psychosomatyka, niepełnosprawność oraz potrafi rozpoznać a także interpretować problemy psychologiczne u osób z określonymi dysfunkcjami i zaburzeniami psychicznymi w różnym wieku. Zna psychologiczne rodzaje reakcji na uraz i obrażenia fizyczne oraz podstawy interwencji psychologicznej w tym zakresie. Rozumie procesy zagrażające zdrowiu oraz posiada wiedzę o zdrowiu i skali problemów niepełnosprawności w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym.					K_W25 K_W10 K_W11 K_W03	
W2	Rozumie i poddaje analizie procesy psychospołeczne ważne dla higieny psychicznej oraz zdrowia psychosomatycznego i jego ochrony. Posiada wiedzę z zakresu stosowania pomocy psychologicznej oraz głównych nurtów oraz wybranych metod psychoterapeutycznych a także posiada podstawową wiedzę na temat psychospołecznych jak również, psychologicznych uwarunkowań w pracy z osobami niepełnosprawnymi.					K_W10	

W3	Rozumie i potrafi scharakteryzować oraz wyjaśnić założenia edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki niepełnosprawności. Zna i potrafi interpretować zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem i w zespole.	K_W17 K_W28
UMIEJĘTNOŚCI		
U1	Potrafi nawiązać relacje społeczne ze specjalistami innych dziedzin oraz pacjentami, w sposób prawidłowy posługując się skutecznie dostępnymi kanałami komunikacji a także korzystając z nowoczesnych rozwiązań komunikacyjnych. Potrafi dobierać odpowiednie środki ekspresji werbalnej i cielesnej w pracy z pacjentem. Potrafi dostrzec i zrozumieć oraz uszanować dodatkowe uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne problemy pacjenta w programowaniu usprawniania.	K_U01, K_U05 K_U06
U2	Posiada umiejętność dostrzegania i rozpoznawania problemów psychologicznych oraz zaburzeń psychicznych u osób z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku a także ocenić ich wpływ na przebieg i skuteczność rehabilitacji. Posiada umiejętność wykorzystywania podstawowej wiedzy z psychologii klinicznej i psychoterapii.	K_U21
U3	Posiada umiejętność inicjowania, organizowania i realizowania działań ukierunkowanych na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności. Potrafi wzbudzić i kształtować u pacjentów zainteresowanie aktywnością ruchową i czynnym wypoczynkiem.	K_U05
U4	Potrafi przygotować wniosek o zgodę komisji bioetycznych na prowadzenie badań naukowych.	K_U13
KOMPETENCJE		
K1	Jest świadomy potrzeby do uzupełniania i doskonalenia kwalifikacji - potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności w zakresie wybranej specjalności zawodowej z wykorzystaniem wiarygodnych i efektywnych źródeł i metod. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. Okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu i właściwie pojętą solidarność zawodową. Prawidłowo identyfikuje, okazuje tolerancje i akceptuje postawy i zachowania pacjentów wynikające z odmiennych uwarunkowań kulturowych, religijnych, społecznych i ich wieku, przestrzega właściwe relacje z pacjentem, z rodziną pacjenta, z najbliższym otoczeniem i społeczeństwem. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz dba o jego dobro.	K_K02 K_K03
K2	Wykazuje inicjatywę i kreatywność w działaniu zawodowym. Potrafi określić priorytety i przestrzega zasady etyczne w decyzjach i działaniach podejmowanych w stosunku do pacjenta, Potrafi przestrzegać zasad etycznych obowiązujących w badaniach naukowych i w pracach autorskich.	K_K04 K_K05
Kryteria i metody oceny osiągniętych efektów kształcenia: W1: dyskusja, obserwacja W2: dyskusja, W3: dyskusja U1: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca, U2: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca, egzamin U3: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca U4: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca K1: dyskusja K2: studium przypadku, odgrywanie ról- ocena eksperta składa się ze zgodności ze standardem, innowacyjności, oraz poprawności merytorycznej eksperta, dyskusja,		

obserwacja jawna nieuczestnicząca.

Przy ocenianiu efektów kształcenia pod uwagę brane są: aktywność na zajęciach, aktywność, poprawność merytoryczna i oryginalność w poszukiwaniu, a także prezentacja rozwiązania studium przypadków realizowanych w trakcie zajęć. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone wyżej wymienione działania pracy studenta. Aby uzyskać zaliczenie przedmiotu na ocenę dostateczną student musi osiągnąć wszystkie wymienione przedmiotowe efekty kształcenia.

Metody i formy realizacji przedmiotu:

Wykłady z wykorzystaniem sprzętu audiowizualnego.

Ćwiczenia: zajęcia o charakterze warsztatowym, praca indywidualna, w parach i zespołach kilkuosobowych, zajęcia praktyczne, scenki.

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Psychologia kliniczna jako nauka. Przedmiot, cel oraz metody psychologii klinicznej.
2. Psychopatologia. Główne szkoły, nurty i podejścia do zaburzeń psychicznych oraz ich przedstawiciele.
3. Kategoryzacja zaburzeń psychicznych wg klasyfikatorów DSM-IV oraz ICD-10.
4. Zaburzenia rozwojowe i upośledzenia. Patogeneza i leczenie.
5. Zaburzenia kognitywne, emocjonalne i behawioralne oraz uzależnienia. Patogeneza i leczenie.
6. Zaburzenia osobowości. Patogeneza i leczenie.
7. Choroby psychiczne i inne zaburzenia oraz dewiacje. Patogeneza i leczenie.
8. Psychologia rewalidacyjna i rehabilitacji. Problemy psychologiczne osób niepełnosprawnych i dysfunkcyjnych.
9. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę.
10. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego.
11. Psychoterapia. Historia, nurty, szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problem badawcze. Ogólna charakterystyka przebiegu procesu psychoterapii.
12. Psychoterapia dynamiczna. Czynniki leczące w psychoanalizie i neopsychoanalizie. Podejście systemowe. Szkoła komunikacyjna.
13. Podejście humanistyczno-egzystencjalne. Psychoterapia skoncentrowana na kliencie. Psychoterapia Gestalt. Logoterapia Frankla.
14. Terapia poznawczo-behawioralna. Czynniki leczące oraz specyficzne i niespecyficzne w psychoterapii poznawczo-behawioralnej.
15. Eklektyczne i integracyjne ujęcie psychoterapii. Problemy etyczne w psychoterapii.

Ćwiczenia:

1. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę, przykłady.
2. Wpływ wybranych czynników osobowościowych na odbiór sytuacji choroby: odporność psychiczna (jej rodzaje, uwarunkowania, czynniki obniżające i podwyższające), dojrzałość osobowościowa, analiza przypadków.
3. Uwarunkowania psychologicznego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej: frustracja potrzeb, ból i lęk, napięcie emocjonalne, zmiany w spostrzeganiu własnej osoby, kryzysy egzystencjalne.
4. Wsparcie i przykłady rozmów psychologicznych z pacjentem niepełnosprawnym i jego bliskimi. Trening kognitywny i optymistyczny styl atrybucji w leczeniu osób niepełnosprawnych.
5. Błędy jatrogenne: rodzaje, przyczyny, następstwa.
6. Zaburzenia psychosomatyczne: ogólna charakterystyka, podział, etiopatogeneza, wpływ osobowości, podejście psychosomatyczne do pacjenta.
7. Zaburzenia afektywne jako konsekwencja długotrwałej choroby somatycznej: nerwica, depresja. Analiza przypadków.
8. Zaburzona osobowość jako efekt choroby somatycznej (homilopatia), organicznego uszkodzenia mózgu (zaburzenia organiczne), kazuistyka.
9. Problemy psychiatryczne w konsekwencji bólu przewlekłego: zaburzenia lękowe, depresja, zaburzenia adaptacyjne, zespół stresu pourazowego, uzależnienia, kazuistyka.
10. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej I ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego.
11. Psychoterapia grupowa: grupa otwarta, zamknięta, grupa wsparcia, grupa treningowa.
12. Wybrane zagadnienia terapii behawioralnej: desensytyzacja, awersyjne przewarunkowanie, metody warunkowania sprawczego.
13. Terapia poznawczo-behawioralna: główne zasady, zastosowanie na przykładzie leczenia bólu, lęku i uzależnień.
14. Psychologiczne wsparcie procesu rehabilitacji. Trening mentalny, techniki wizualizacyjne i medytacyjnej.
15. Prawidłowe i zaburzone relacje pacjent – fizjoterapeuta, problemy etyczne w niesieniu wsparcia psychologicznego.

Forma zaliczenia:

Egzamin pisemny,
Zaliczenie z oceną

Literatura:

Podstawowa:

- Grzesiuk L.(red.).(2002): Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy., PWN,Warszawa.
Grzesiuk L., Suszek H. (red.).(2010): Psychoterapia. Integracja .Podręcznik akademicki. Wyd. Psychologii i Kultury ENETEIA ,Warszawa.
Jakubik A. (1999): Zaburzenia osobowości. PZWL, Warszawa.
Jarosz M. (1988): Psychologia Lekarska. PZWL. Warszawa.
Popiel A., Pragłowska E., (2008): Psychoterapia poznawczo-behawioralna. Teoria i praktyka. Wyd. Paradygmat. Warszawa.
Rosenhan D. L., Seligman M.E.P. (1994):Psychopatologia. Tom 1,2. PTP, Warszawa.
Sęk H. (red.) (1991): Społeczna psychologia kliniczna, PWN, Warszawa.
Strelau J. (red.)(2002): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3. Gdańsk: GWP.
Zimbardo P. (2006): Psychologia i życie. Warszawa: PWN.

Uzupełniająca:

- Dolińska-Zygmunt G.. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby (w:)Podstawy psychologii zdrowia. (red. G.Dolińska-Zygmunt).Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław. 2001
Jankowski K. (1975): Człowiek i choroba. PWN, Warszawa.
Jankowski K. Gierus J. (red.)(2009): Człowiek chory. Aspekty biopsychospołeczne. Tom 1-4. Centrum Psychologii i Pomocy Psychologicznej, Lublin.

Bilans punktów ECTS (1 pkt ECTS – 25-30 godz. pracy studenta):	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30. godz.
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10 godz.
Konsultacje	5 godz.
Przygotowanie prezentacji	5 godz.
	Całkowite obciążenie pracą studenta
	50 godz.
	Punkty ECTS za przedmiot
	2 ECTS

Opracowała kartę przedmiotu: dr Milena Lachowicz